

Nedzvetsky V.S., Agca C.A., Baydas G. (2020). The peptidoglycan fraction enriched with muramyl pentapeptide from *Lactobacillus bulgaricus* inhibits glioblastoma u373mg cell migration capability and upregulates PARP1 and NF-kB levels. *Biotechnologia Acta*, 13(2), 65–79. <https://doi.org/10.15407/biotech13.02.065>

Nedzvetsky, V., Yanovska, O., Gufrij, D., Sheptukha, O., & Masiuk, D. (2025). Cytoprotective effects of curcumin on the state of the intestinal barrier in a model of LPS-induced inflammation. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences*, 27(117), 50-58. <https://doi.org/10.32718/nvlvet11707>

Raduly, F. M., Raditoiu, V., Raditoiu, A., & Purcar, V. (2021). Curcumin: Modern Applications for a Versatile Additive. *Coatings*, 11(5), 519. <https://doi.org/10.3390/coatings11050519>

ДИСПЛАЗІЯ ЛІКТЬОВОГО СУГЛОБУ У СОБАК: ПОШИРЕННЯ ТА ЛІКУВАННЯ

Житнік К.О., Білий Д.Д.

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Актуальність. У клінічній практиці достатньо часто зустрічаються випадки захворювань кістково-суглобового апарату кінцівок собак, які безпосередньо не спричинені травмами. В основі їх патогенезу звичайно лежать порушення обмінних процесів, спадкові фактори, розвиток пухлин тощо.

Значна частина таких “нетравматичного” походження хвороб відноситься до дисплазій суглобів. Ці хвороби виникають на підґрунті порушень формування кістково-суглобового апарату, в результаті чого функціональні та структурні властивості останнього не відповідають навантаженням, що виникають за життя тварини. В результаті стійких змін у суглобі, у собаки з’являється обмежена хода та хронічна кульгавість різного ступеня прояву. За відсутності кваліфікованої хірургічної або терапевтичної допомоги дисплазії суглобів призводять до тяжких ускладнень (остеоартритів, вивихів, деформацій кістяку тощо).

Мета дослідження – встановити поширення та особливості перебігу, а також ефективність консервативного лікування за дисплазії ліктьового суглобу у собак.

Матеріал і методи. Дослідження проводили на базі кафедри ветеринарної хірургії і репродуктології ДДАЕУ та державної лікарні ветеринарної медицини Шевченківського і Соборного районів м. Дніпро.

До експериментальних груп відбирали тварин різних порід та метисів, віком від 2 до 4 років, масою тіла від 20 до 40 кг, в яких було діагностовано дисплазію ліктьового суглобу.

Використані методи дослідження: клінічні, рентгенологічні, статистичні.

Оцінку перебігу захворювання проводили на основі визначення клінічних ознак і рентгенологічних змін.

Результати дослідження. Аналіз реєстрації випадків дисплазії суглобів серед собак в м. Дніпро дає підстави стверджувати про значну поширеність даної патології: в 2024 році в структурі незаразної патології собак вони становили 12,5 %. Частіше діагностували ураження суглобів: ліктьового – 26,32 %, кульшового – 36,84%, колінного – 20,30%, значно рідше - плечового – 10,53 %, зап’ясткового – 3,75 % та заплеснового – 2,26 %.

Головна причина розвитку дисплазії суглобів – порідна схильність, як правило, до даної патології схильні собаки великих порід: німецькі вівчарки (32,65 % випадків), середньоазіатські (18,37 %) та кавказькі вівчарки (16,34 %) у віці 8 – 12 місяців.

Значну роль у розвитку даної патології відіграє спадковість. В тому випадку, коли захворювання відсутнє протягом двох поколінь, ймовірність народження здорових цуценят досягає 82,5 %. Під час парування тварин, в яких у двох найближчих поколіннях реєстрували дисплазію ліктьового суглобу, даний показник знижується до 58,6 – 61,6 %. Якщо самець і самка успадковують таку патологію, здорові цуценята народжуються лише у 50 % випадків.

Прояв та вираженість клінічних симптомів залежали від ступеня деструктивних змін. Перші клінічні ознаки захворювання проявлялись у віці 4–12 місяців і включали в себе зниження рухової активності, кульгавість, яка посилювалась після навантаження, хитку та нестійку ходу, важкість при підйомах та стрибанні. Виражені клінічні ознаки захворювання спостерігалась, зазвичай, у собак, старших 5–6 місяців, а найчастіше клінічно дисплазію ліктьового суглобу діагностували у тварин віком від 1,5 до 2 років.

Проведено клінічну апробацію терапевтичної схеми, яка включала Cimalgex (Vetoquinol, Франція) у дозі 2 мг цимікоксиба на 1 кг маси тіла та ArthroVet Complex (VetExpert, Польща) у дозі 1 таблетка/20 кг маси тіла. Препарати у зазначених дозах задавали один раз на добу перорально протягом 3 місяців. В подальшому інтервали між курсами лікування складали від трьох до шести місяців.

Застосування консервативного способу лікування дисплазії ліктьового суглобу (друга стадія) у дослідній групі в 40 % випадків давало можливість отримати добрий результат, в 30% - задовільний, в 20 % - незадовільний, в 10 % - відмінний.

Профілактика дисплазії ліктьового суглобу у собак повинна базуватись на наступних положеннях: не використовувати у розведенні тварин із ознаками пронації, навіть за відсутності рентгенологічних ознак захворювання; обмежувати темпи росту цуценят, а також фізичні навантаження на період від початку прикорму до завершення лінійного росту кісток кінцівок для попередження розвитку вторинної дисплазії ліктьових суглобів у цуценят сприйнятливих до захворювання порід; за переломів метафізу трубчастих кісток рекомендувати, з метою ретельної репозиції та жорсткої імобілізації, проведення остеосинтезу найменш травматичними засобами фіксації - штифтами; у випадках підозри на дисплазію суглобів проводити раннє рентгенологічне дослідження з метою диференційної діагностики та вибраковки тварин.

Висновки. Дисплазія ліктьового суглобу у собак має значне поширення, насамперед серед вівчарок (німецьких, середньоазійських і кавказських) та має спадковий характер. Консервативне лікування, яке включає застосування Cimalgex і ArthroVet Complex дозволяє контролювати перебіг захворювання та мінімізувати ризик його прогресування. Профілактика дисплазії ліктьового суглобу у собак зводиться до виключення із племінного розведення тварин-носіїв хвороби, а також вітамінізації у період росту собаки.